

Lerarenhandleiding POVO-procedure Zoetermeer

Zo naar het voortgezet onderwijs

Schooljaar 2023 – 2024

Zo naar het vo

De voortgezet onderwijskiezer in Zoetermeer

Zo naar het VO

Handleiding bij de procedure 2023 – 2024 voor leerkrachten, mentoren en contactpersonen in het PO, SBO, SO en VO

VOORAF	3
1. Werken met Onderwijs Transparant	4
1.1 Verplichte overdracht leerlinggegevens met OSO	4
2. Afspraken over advisering	5
2.1 Handreiking	5
2.2 Stappenplan voor advisering	5
3. Onderwijskundig rapport	6
4. Gelijktijdig aanmelden	7
5. Een passende plek voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het VO	8
5.1 Route LWOO en praktijkonderwijs	8
5.2 Tussenvoorziening en speciale onderwijsvoorzieningen in Zoetermeer en omgeving	8
6. Loting	9
6.1 Loting en lotingslijsten	9
6.2 Plaatsing aanmeldingen na 31 maart	9
7. Directe plaatsing	10
8. Positie van regioleerlingen bij overaanmelding	11

VOORAF

Deze handleiding is bedoeld voor leerkrachten, mentoren en contactpersonen PO, SO, SBO en (VS)O die betrokken zijn bij de procedure Zo naar het VO 2023 – 2024. In deze handleiding wordt de uitvoering van de procedure verder toegelicht. We hopen dat de informatie helpt om de overstap van leerlingen naar het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen!

Waar kun je terecht met vragen?

1. Bij vragen over de procedure kun je contact opnemen een van de contactpersonen van het VO. Deze kan de meeste vragen beantwoorden of gaat voor jou op zoek naar het antwoord. Aanbevelingen voor en opmerkingen over de procedure kun je ook aan deze contactpersoon doorgeven. Zij dragen er zorg voor dat het in de bestuurlijke evaluatie wordt meegenomen.
2. Vragen over Onderwijs Transparant worden grotendeels beantwoord in de handleiding van Onderwijs Transparant. Deze vind je in Onderwijs Transparant onder 'Help'. Mocht je er niet uitkomen, dan kun je bellen naar de OT helpdesk 088-2200777. Let er op dat de helpdesk alleen technische vragen beantwoordt.
3. Vragen over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften kunnen gesteld worden aan het SWV Zoetermeer. Zij zullen samen met jou de mogelijkheden in beeld brengen en zo nodig contact zoeken met collega's van de VO-scholen.

1. Werken met Onderwijs Transparant

Bij de uitvoering van de procedure wordt gebruik gemaakt van de webapplicatie van Onderwijs Transparant (OT). Dit digitale platform bestaat uit verschillende onderdelen die worden gebruikt bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en bij de aanvraag van extra ondersteuning. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Stappenplan leerlinggegevens invoeren
- Drempelonderzoek
- Onderwijskundig Rapport (OKR)
- Eindtoets
- Cito Vaardigheidsniveau

In OT is een handleiding beschikbaar onder 'Help'. Er is ook een OT helpdesk ingericht voor technische vragen. Deze is te bereiken via 088-2200777 of via de mail info@otservicedesk.nl.

1.1 Verplichte overdracht leerlinggegevens met OSO

OSO is de enige digitale overstapservice die is goedgekeurd door het ministerie van OCW, de PO-Raad en VO-raad. Hierdoor kunnen scholen veilig overstapdossiers uitwisselen, waarbij de privacy van leerlingen gewaarborgd blijft. De OSO standaard voldoet aan de wettelijke criteria en is geïntegreerd in Onderwijs Transparant. Alle scholen zijn door hun bestuur verplicht gebruik te maken van OSO voor het digitaal overdragen van leerlinggegevens tussen het leerlingvolgsysteem en Onderwijs Transparant. Het gebruik van andere standaarden voldoet niet aan de wettelijke criteria op het gebied van beveiliging en privacy. Vo-scholen kunnen de gegevens van de leerling ophalen door het invoeren van de unieke code. Voor meer informatie over de afspraken rondom OSO kan contact worden opgenomen met het eigen bestuur.

2. Afspraken over advisering

Basisscholen geven met een schooladvies aan welk onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs het beste bij een leerling past. Dit schooladvies is bindend. De doorstroomtoets geeft een meervoudig advies, met uitzondering van vwo. De wet stelt dat bij een hoger schooladvies op de doorstroomtoets het schooladvies omhoog moet worden bijgesteld. Alleen als een bijstelling niet in het belang van de leerling is, mag het schooladvies worden aangehouden. Wanneer er niet wordt bijgesteld, moet dat door de school worden gemotiveerd in het onderwijskundig rapport. De enige uitzondering hierop is bij een PrO-advies. Dit hoeft niet bijgesteld te worden.

Leerlingen met een meervoudig schooladvies mogen zich vanuit de wet altijd aanmelden voor het hoogste van de twee onderwijsniveaus. Maar uiteindelijk bepaalt de school voor voortgezet onderwijs, in het belang van de leerling, op welk niveau de leerling wordt geplaatst. Scholen die slechts één van de twee schoolsoorten aanbieden, hebben afgesproken leerlingen met een meervoudig advies niet te plaatsen. Het komt er dus op neer dat bij een meervoudig schooladvies het laagste niveau van het advies als bindend geldt. Leerlingen met een meervoudig schooladvies kunnen zich daarom in Zoetermeer aanmelden bij een school die tenminste het laagste niveau van het schooladvies aanbiedt.

De basisschool bespreekt het advies met ouders. Op 24 maart (wettelijk verplichte datum) moet het schooladvies zijn vastgesteld en vastgelegd in Onderwijs Transparant. De basisschool moet binnen twee weken na 24 maart de definitieve adviezen registeren in het ROD, Register Onderwijsdeelnemers (voorheen Bron).

2.1 Handreiking

Het schooladvies is gebaseerd op de ontwikkeling van een leerling in de basisschoolperiode. De basisschool kijkt hierbij onder andere naar aanleg en talenten van een leerling, leerprestaties uit het leerlingvolgsysteem voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde uit groep 6, 7 en 8 en kindkenmerken zoals concentratie, motivatie en doorzettingsvermogen van een leerling.

2.2 Stappenplan voor advisering

De basisschool kan de volgende stappen zetten om tot een advies te komen:

1. De nieuwe doorstroomwet geeft aan dat alle leerlingen uit groep 8 tussen 10 en 31 januari een voorlopig schooladvies dienen te ontvangen. De meeste scholen zullen al in een eerder stadium een pré-advies formuleren en dat bespreken met leerling en ouders (bijvoorbeeld in groep 7). Leerlingen voor wie het pré-advies praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs is, worden met toestemming van ouders besproken met het SWV Zoetermeer om de overgang en de benodigde ondersteuning zo vroeg en zo goed mogelijk te organiseren.
2. De basisschool kiest de momenten van afname voor de doorstroomtoets in de eerste twee weken van februari. De basisschool bepaalt, in de hiervoor gestelde termijn, welke doorstroomtoets de school zal afnemen in groep 8 en vermeldt dit in de schoolgids.
3. Vóór de wettelijke datum van 24 maart geeft de basisschool aan ouders en leerlingen het definitieve schooladvies. De basisschool heeft uiterlijk 24 maart het schooladvies vastgesteld en vastgelegd in Onderwijs Transparant, door het onderwijskundig rapport definitief te maken. De leerkracht geeft alle leerlingen een uitdraai mee met daarop de 'Unieke Code' voor aanmelding in het VO.
4. Na dit gesprek wordt de leerling door de ouders aangemeld bij een school voor voortgezet onderwijs. Hier vult de leerling zijn voorkeurslijst in. Dit kan door het aanmeldformulier op www.zonaarhetvo.nl in te vullen en een foto of scan van de unieke code toe te voegen.

3. Onderwijskundig rapport

De basisschool is wettelijk verplicht om voor iedere leerling die overstapt naar het voortgezet onderwijs een onderwijskundig rapport in te vullen en ouders goed te informeren over de inhoud daarvan. Ouders krijgen een afschrift van het onderwijskundig rapport. Zij hoeven het onderwijskundig rapport niet goed te keuren of te ondertekenen. Als ouders het niet eens zijn met de informatie die de school in het onderwijskundig rapport opneemt, dan hebben zij het recht om hun zienswijze in het rapport of in een aan het rapport te hechten bijlage kenbaar te maken.

Het kan zijn dat een leerling een sterk wisselende ontwikkeling laat zien. De basisschool kan dan altijd overleggen met het voortgezet onderwijs over het best passende onderwijsniveau en de mogelijkheden voor eventuele ondersteuning.

Het kan ook voorkomen dat er door een afweging van factoren een verschil is tussen de toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem en het schooladvies. In dat geval is het belangrijk dat de basisschool in het onderwijskundig rapport toelicht waarom zij in deze situatie tot een ander schooladvies is gekomen dan op basis van de resultaten verwacht zou worden.

4. Gelijktijdig aanmelden

Ouders hebben het recht om, als zij dit willen, bij het aanmeldproces meerdere schoolkeuzes op te geven. Het opgeven van meerdere schoolkeuzes in een volgordelijke voorkeurslijst staat gelijk aan het 'gelijktijdig aanmelden op meerdere scholen'. In de POVO procedure op www.zonaarhetvo.nl staat beschreven hoe deze aanmeldingen worden verwerkt. Alle leerlingen wordt gevraagd om scholen van het onderwijsniveau in een keuzevolgorde te plaatsen. De aanmelding gaat dan altijd in eerste instantie naar de eerste voorkeur.

5. Een passende plek voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het VO

Alle scholen voor voortgezet onderwijs bieden ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. Basisscholen kunnen op meerdere manieren informatie en advies vragen over de ondersteuningsmogelijkheden op het voortgezet onderwijs:

- De leerkracht of IB-er kan zelf contact opnemen met de desbetreffende V(S)O school.
- De leerkracht van de basisschool zoekt contact met de IB-er van zijn school. De IB-er kan contact opnemen met de begeleider passend onderwijs van het SWV Zoetermeer als de vraag niet eenvoudig te beantwoorden is. De BPO-er bespreekt de vraag indien nodig binnen het SWV PO en VO.

Leerlingen die een advies krijgen voor een plaatsing in het regulier VO kunnen zich aanmelden via de reguliere POVO-procedure via www.zonaarhetvo.nl

5.1 Route LWOO en praktijkonderwijs

Het testen van de leerlingen gebeurt deels op de basisschool en deels bij het SWV Zoetermeer. Als de leerling in aanmerking komt voor LWOO of PrO moet hiervoor een indicatie aangevraagd worden bij het SWV Zoetermeer. Als de testgegevens bekend zijn, ontvangen de ouders en de basisschool hiervan een uitslagformulier. Op dit formulier staat of de leerling is aangewezen op LWOO of toelaatbaar is tot Praktijkonderwijs. Dit is nog niet de officiële verklaring. Deze wordt pas afgegeven na inschrijving bij een Zoetermeerse school voor Voortgezet Onderwijs (VO).

De basisschool vult een onderwijskundig rapport in, waarin het advies van de basisschool en de testgegevens staan vermeld. Het rapport wordt met de ouders besproken en ondertekend. Met het uitslagformulier en de unieke aanmeldcode dient de leerling aangemeld te worden bij het VO. Voor LWOO-leerlingen geldt dat zij de reguliere procedure volgen zoals aangegeven op www.zonaarhetvo.nl. Voor een Pro-leerling geldt dat deze zich rechtstreeks aanmeldt bij het praktijkonderwijs. Na toelating zal door de VO school de verklaring voor LWOO of Pro bij het SWV Zoetermeer worden aangevraagd. Zodra de verklaring door het SWV is afgegeven, ontvangen de ouders hiervan bericht.

5.2 Tussenvoorziening en speciale onderwijsvoorzieningen in Zoetermeer en omgeving

Naast reguliere vormen van voortgezet onderwijs kan er ook worden gekozen voor een tussenvoorziening of een speciale onderwijsvoorziening. We hebben in Zoetermeer alleen de volgende voorzieningen:

1. Voortgezet Speciaal Onderwijs: leerlingen die intensieve of speciale ondersteuning nodig hebben, kunnen naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Voor plaatsing op het VSO dient de VSO school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij het samenwerkingsverband waar de leerling woont aan te vragen. <https://www.pleysier.nl/zoetermeer>
Voor een tussenvoorziening verwijzen we door naar de regio Haaglanden:
2. Internationale schakelklassen: opvangklassen voor leerlingen die kort in Nederland zijn waardoor ze de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om te starten op een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Na de ISK kunnen leerlingen doorstromen naar een reguliere school voor voortgezet (speciaal) onderwijs. <https://www.bovohaaglanden.nl/voor-scholen/praktijkonderwijs-kopklas-en-isk/>
3. Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC): een tussenvoorziening voor leerlingen die door een combinatie van problemen tijdelijk niet in staat zijn om onderwijs op een reguliere school voor voortgezet onderwijs te volgen. Het OPDC biedt onderwijs en ondersteuning aan deze leerlingen met als doel dat zij weer kunnen terugkeren naar een school voor voortgezet onderwijs. <http://www.hetflexcollege.nl/>

6. Loting

6.1 Loting en lotingslijsten

Als een school voor voortgezet onderwijs meer aanmeldingen heeft dan plaatsen, dan wordt er geloot. Kijk voor de afspraken hierover in de POVO-procedure. Hieronder wordt uitgelegd hoe de lotingslijst via de notariële trekking tot stand komt en wat de betekenis is van de lotingslijst:

1. Alle leerlingen nemen deel aan de loting op een specifiek onderwijsniveau bij overaanmeldingen. Door middel van een notariële trekking krijgen ingelote leerlingen een lotingsnummer. Er wordt geloot totdat alle beschikbare plaatsen gevuld zijn. Leerlingen die wel een eerste voorkeur voor de desbetreffende school en het desbetreffende niveau hebben maar niet een lotingsnummer dat past bij het aantal beschikbare plaatsen hebben toegewezen, zijn niet geplaatst op hun 1ste voorkeur.
2. Bij elke loting zal er 'doorgeloot' worden totdat alle leerlingen een lotingsnummer krijgen. Hierdoor wordt er een wachtlijst vastgesteld die gebruikt wordt indien leerlingen na toelating afzien van de toegewezen plek. De school zal zelf de leerling benaderen met het eerst volgende nummer op de wachtlijst.
3. Zo ontstaat per onderwijsniveau van de school voor voortgezet onderwijs een lotingslijst op volgorde van het lotingsnummer van de leerlingen die geplaatst worden en leerlingen die op de wachtlijst staan.
4. Twee- of meerlingen kunnen zich, bij een gelijkwaardig basisschooladvies, desgewenst aanmelden op één aanmeldnummer. Als de school waar de twee- of meerling zich heeft aangemeld moet loten op dat onderwijsniveau, dan worden zij gezamenlijk in- of uitgeloot. Vanuit het PO kan dit in OT op het VO-aanmeldformulier van ronde 1 en ronde 2 aangegeven worden.
5. Leerlingen die niet geplaatst worden op hun 1ste voorkeur, worden geplaatst op hun 2de voorkeur indien hier nog plekken beschikbaar zijn. Als er nog steeds sprake is van meer leerlingen met een voorkeur voor deze tweede keuze op het betreffende niveau dan wordt er opnieuw geloot op precies dezelfde wijze als bij punt 1.
6. Ook hier ontstaat per onderwijsniveau van de school voor voortgezet onderwijs een lotingslijst op volgorde van het lotingsnummer van de leerlingen die geplaatst worden.
7. Indien de leerling wederom uitgeloot wordt dan zal hij geplaatst worden op de opgeven 3de voorkeur.
8. De lotingslijst kan op verzoek van ouders op afspraak worden ingezien bij de betreffende school voor voortgezet onderwijs, ouders dienen zich hiervoor te legitimeren.

De lotingslijst heeft geen enkel verband met de toewijzing van plekken bij de tweede voorkeur. De scholen die hebben geloot, zitten op het betreffende niveau vol en kunnen dus geen leerlingen meer plaatsen. Ook scholen die in de eerste ronde vol zitten, maar niet hebben hoeven loten, doen niet meer mee in bij toewijzing en loting bij de tweede voorkeur.

6.2 Plaatsing aanmeldingen na 31 maart

Leerlingen die zich aanmelden na 31 maart 2024 kunnen alleen geplaatst worden op een VO-school als er na uitvoering van de loting nog plaatsen voor het desbetreffende niveau beschikbaar zijn. Leerlingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld wat in kan houden dat een school alsnog vol zit gedurende de periode.

Indien de leerling na de 1ste voorkeur, graag naar een school buiten Zoetermeer wil dan kan dit aangegeven worden op het aanmeldformulier. Het is echter wel belangrijk om ermee rekening te houden dat de leerling dan valt in de procedure van de desbetreffende regio en de leerling door ouders daar nog zelf aangemeld dient te worden na de uitslag van de loting in ronde 1.

7. Directe plaatsing

Als een school moet loten, dan loten alle leerlingen die zich hebben aangemeld voor dat niveau en toelaatbaar zijn, mee. Een VO school kan in uitzonderlijke situaties wel besluiten om een leerling buiten de loting te houden. Een directe plaatsing van een leerling met specifieke ondersteuningsbehoeften kan zich bijvoorbeeld wel voordoen wanneer er ernstige beperkingen zijn om naar school te komen en de leerling met de specifieke ondersteuningsbehoefte gezien de woonlocatie is aangewezen op de betreffende school. Dit heet een hardheidsclausule.

Het besluit tot directe plaatsing is de verantwoordelijkheid en het besluit van de betreffende VO school en kan dus ook verschillen per school.

- Een verzoek tot directe plaatsing (inclusief de benodigde stukken) dient uiterlijk op 1 maart 2024 door de betreffende school voor voortgezet onderwijs te zijn ontvangen. Het verzoek dient per e-mail of per post te worden ingediend.
- Bij het verzoek dient gemotiveerd te worden waarom de betreffende school voor voortgezet onderwijs de enige school is die hun kind passend onderwijs kan bieden.
- Bij het verzoek dient bewijsmateriaal te worden overgelegd waaruit de speciale ondersteuningsbehoefte blijkt. Dit kunnen medische gegevens zijn, testuitslagen of verklaringen van de basisschool. Ook de locatie van de woonplek kan hier een belangrijke rol spelen.
- De basisschool ondersteunt het verzoek en onderbouwt dit in een schriftelijke verklaring.
- Zo nodig wordt het verzoek door de rector of de directeur van de school voor voortgezet onderwijs (anoniem) besproken met één of meerdere van de volgende personen:
  - kernpartners (schoolarts, buurtteam, leerplicht, samenwerkingsverband);
  - de zorgcoördinator;
  - de afdelingsleider brugklas;
- De school voor voortgezet onderwijs besluit over de directe plaatsing.
- De school voor voortgezet onderwijs stelt de ouders uiterlijk op 21 maart 2024 schriftelijk op de hoogte van het besluit.
- De school voor voortgezet onderwijs stelt de collega's van de andere VO-scholen op de hoogte van het aantal directe plaatsingen inclusief redenen (anoniem)

8. Positie van regioleerlingen bij overaanmelding

Voor leerlingen van buiten Zoetermeer geldt dat zij net zoveel kans op plaatsing hebben als voor leerlingen uit Zoetermeer. Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van woonplaats. Dit houdt in dat alle leerlingen die zich aanmelden bij een Zoetermeerse VO-school meegenomen worden in de procedure en gebruik kunnen maken van de door de schoolbesturen gegarandeerde plek. Dit houdt in dat er voor alle leerlingen die geplaatst willen worden op een Zoetermeerse VO-school op een van de scholen een plek zal zijn. Dit geeft echter geen garanties tot plaatsing op de school van eerste voorkeur.